

convingător rechizitoriul împotriva războiului și pledoarie pentru pace.

În ultimă instanță, decisiv s-a dovedit modul în care textul este transpus pe scenă. Dacă, după cum am văzut în cazul montării Teatrului din Brașov, piesa dobindește noi valențe, în schimb *Poveste cu flutur* și *soare* de Stanca Ponta, la Teatrul din Galați, deși ar fi putut prileji o experiență interesantă, în stilul desenului animat, a fost „jumulită” de pasajele cele mai valoroase, acestea fiind înlocuite cu elemente ne semnificative, chiar fără acoperire logică. Regizorul Cristian Pepino n-a stăruit nici asupra interpretelor (dealtfel, cunoscuți ca buni profesioniști), care, de data aceasta, nu minuesc, ci zgâlție păpușa, nu rostesc și nu se mișcă așa cum se cere pe scenă. La același teatru, regizorul Tr. Ghițescu-Ciurea și scenografa Irina Borovski au izbutit, dintr-un firav pretext literar — *O picătură de ploaie* de Nina Ghernerț — un spectacol unitar și cuceritor.

Trupa din Craiova, dirijată de H. Davidescu și beneficiind de scenografia lui E. Gregorian, a „ilustrat” cu talent, fantazie și culoare călătoriile pinguinului Apolodor.

Trei producții ne-au apărut ca servind, cu mijloace artistice adecvate, piesa propusă: *M-am jucat într-o zi*, în regia Franciscăi Simionescu și scenografia Deliei Ioaniu (Brăila), *Borboacă și Zmeul Bau-Bau* (Arad) și *Poveste albă* (Sibiu) —

ultimele două spectacole fiind regizate de Mircea Petre Suciu (scenografia, Phebus Ștefănescu și, respectiv, Dan Frățiciu). Și, desigur, spectacolul Teatrului „Tândări-că”, *Borboacă* — autor, Costel Popovici ; regizor, Ștefan Lenkisch ; scenograf, Mioara Buescu —, care a cunoscut un frumos succes de public.

Dar se cade să notăm și contribuția altor creatori : actorii Teodor Gombos și partenerii săi (Brașov), Marius Exarhu, Margarete Helthauer, Oti Strasser, Johanna Bonfert, Dan Hândoreanu și M. Salmen, Anghel Enache și Mioara Dan, Adriana Rusu și V. Lozincă, precum și marionetiștii de la Arad și păpușarii de la Craiova : debutul în scenografie al talentatului sculptor Dan Frățiciu și creațiile pictorițelor Simó Enikő și Zoe Eisele ; reușita regizorilor Șt. D. Farca și Liviu Steciuc, hărnicia lui M. P. Suciu — prezent cu trei spectacole — și afirmarea tinărului Radu Popovici.

Și, ca să încheiem tot cu un gând în legătură cu dramaturgia de gen, să ne exprimăm dezideratul ca forurile chemate să cearnă și să aleagă, să dovedească mai multă exigență. Alături de profesionalismul condeiului, contribuția autorilor păpușari este binevenită. Depășindu-se, însă, faza de pionierat și cerindu-se neapărat și calitate artistică.

Sanda DIACONESCU

telex-„teatrul“ ● telex-„teatrul“ ● telex-„teatrul“

FAIMA are plăcerea de a ura, din partea tuturor redactorilor și colaboratorilor revistei „Teatrul” LA MULȚI ANI cititorilor săi. ● La Teatrul Mic, o inițiativă inedită : primele lecturi ale unor noi piese românești se fac în prezența reprezentanților presei. Astfel, ziaristii au participat la lectura primelor două părți ale tetralogiei Politică de Theodor Mănescu (regia, Silviu Purcărete) și Ca frunza dudului din (rai de Dumitru Radu Popescu (regia, Cătălina Buzoianu). ● Teatrul de Stat din Arad are în pregătire Fantomada de Ion Băieșu, în regia lui Mihai Manolescu și

scenografia lui Onisim Colta, și Cine-i oare Făt-Frumos ? de Iuliu Rațiu, în regia lui Iulian Copacea și scenografia Evei Györffy. ● A luat ființă un nou Teatru popular, la Aleșd, județul Bihor. Activitatea acestui colectiv de amatori a fost inaugurată cu piesa Comedie cu ardeleni, de Alexandru Pop și Dimitrie Roman. ● Începînd cu recenta premieră Curcubeul înșelător de Tamasi Aron (regia Cserenyés Gyula), spectacolele Teatrului Maghiar de Stat din Timișoara vor putea fi urmărite și în limba română, la casă. Iată o inițiativă bună. ● Foarte interesant, eseul lui Val.

Condurache Ethica magna (privitor la dramaturgia lui D. R. Popescu), pe care l-am citit în „Cronica” din 13 noiembrie 1981. ● În ianuarie 1982, vor avea loc, la Craiova, Zilele „I. L. Caragiale” ediția a VI-a. Teatrul Național craiovean pregătește pentru acest eveniment spectacolul O scrisoare pierdută, în regia lui Mircea Cornișteanu. ● Patru piese scurte ale lui Ion Sava, și anume Paricidul, Lada, 'A murit păpușa și Triunghiul în patru colțuri stau la baza spectacolului pe care îl pregătește Costin Marinescu, la studioul Teatrului „A. Davila” din Pitești. ●

Virginia Dobrovici și Ion Petrache

Actorii au urmat cu fidelitate indicațiile regizorului, căutînd să se integreze universului mazilian, în ciuda unor diferențe de formație profesională. Se detașează categoric, din întregul colectiv de interpreți, Virginia Dobrovici, creatoarea unei Ortanse care trăiește cu sinceritate momentele de criză și, în același timp, își parodiază ușor propriile trăiri, într-un amestec rafinat de sentimentalism ieftin și autoironie, de remarcabilă organicitate artistică. Eugen Tănase a făcut eforturi notabile pentru a crea un Gogu crai tomnatic, cam decrepit, îmbătrînit în re-le, reușind unele momente, mai ales spre final, dar rămînînd pe alocuri cam greoi,

marcat de vechi roluri, de altă factură. Un „Vasilică” reușit în automatismele „cadraste” realizează Florin Dobrovici, în timp ce Ion Petrache reușește, parțial, un Emilian cam ambiguu, în limitele concepției regizorale. Mariana Müller, cam monotonă și fără umor în Clementina, Emilia Dima Jurcă și Nicolae Nicolae (părinții Ortansei) completează distribuția unui spectacol care, cu inegalitățile și excesele amintite, poartă marca ironiei și a moralismului mazilian, semnalînd debutul promițător al unui tînăr regizor, care merită tot interesul nostru.

Margareta BARBUȚA

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

După ce, în cea de-a III-a ediție a Festivalului național „Cîntarea României”, a cîștigat premiul I, cu spectacolul Alexandru Lăpușeanu (dramatizarea și regia, Dan Micu), Teatrul popular din Rîmnicu Vîlcea a prezentat, de curînd, Clipa, dramatizare de Vir-

gil Stoenescu după romanul lui Dinu Săraru, în regia lui Constantin Dinischiotu, și începe repețițiile cu Woyzeck de Georg Büchner, în regia lui Dan Micu. Ambițios, colectivul de amatori animat de Gheorghe Marinescu! ● Două noi pre-

miere pe țară anunță Teatrul Național din Cluj-Napoca: Un os pentru un ciine mort, de Alexandru Sever (regia, Victor Tudor Popa; scenografia, T. Th. Ciupe) și Căruța cu păpuși de Alecu Popovici (regia, Rodica Radu; scenografia, Mircea Matcaboji). ●

VIITORUL ROL

TATIANA IEKEL

În spațiul rezervat acestei rubrici, am mai prezentat-o pe Tatiana Iekel. Între timp, biografia ei artistică s-a îmbogățit. Pe alișele Teatrului Mic, actrița apare, în această stagiune, în spectacolele *Nebuna din Chailot* de Jean Giraudoux (Gabrielle); *Pluralul englezesc* de Alan Ayckbourn (Jane Hopperoft); *Copiii lui Kennedy* de Robert Patrick (Wanda); *Niște țărani* de Dinu Săraru (Tudora). Sensibilă, profundă, în stare să uimească prin forța de transfigurare, Tatiana Iekel a interpretat, în două decenii de teatru, tot felul de roluri: ingenuă, travestiuri, adolescente, mame cu fete de măritat: dintre acestea, ne-au rămas în memorie câteva tulburător de autentice chipuri de femei simple (Bunica Tereza — *Viața e ca un vagon?*; Tușa Elisaveta — *Ape și oglinzi*; Anca — *Timp și adevăr*), prin care actrița dezvăluia o rară capacitate de a sintetiza, în viața scenică a personajului, experiența socială și istorică pe

care acesta e menit s-o reprezinte. Iată de ce așteptăm cu deosebit interes interpretarea pe care Tatiana Iekel o va da viitorului său rol: Bătrina, din noua piesă a dramaturgului Theodor Mănescu, *Politica* (de fapt, primele două părți: *Feroțitate* și *Trestia ginditoare*, ale unei tetralogii).

„Sînt la prima întîlnire, pe scenă, cu dramaturgia lui Theodor Mănescu. Mă interesează foarte mult textul; el transmite dramatic pagini revelatoare din cronica evenimentelor contemporane. În acest lung șir de «convorbiri personale» (între fiu și părinți, între soț și soție, între cei vii și cei care au murit — trei generații ale unei familii) se reflectă spiritul secolului — teribila, răvășitoare pasiune a politicii. Nenumărate informații, interpretări și „povești” fuzionează ori se ciocnesc, într-o fascinantă dialectică a adevărului istoric.

Rolul pe care-l voi interpreta are date ce nu-mi sînt străine, dar, în același timp, se situează într-o arie de semnificații neobișnuit de cuprinzătoare. Nu mă refer doar la acumularea de experiență de viață, firească pentru rolurile de bătrîni; este vorba despre o femeie ieșită din comun prin aspirația către independență, cu o biografie densă și contradictorie, care și-a avut drumul ei în lupta politică, a suferit pe cont propriu, a greșit și s-a negat pe sine; totodată este grijulie, prudentă, citeodată cicălitoare, uneori neînțelegătoare, ca orice femeie normală, care zeflemisește «ideile fixe» ale soțului și pune la inimă fiecare vorbă a fiului. Toate acestea se topesc într-o seninătate și o clarviziune de dincolo de «marele prag», unde domnesc esențialul și permanența.

Personajul are o funcție dramatică precisă, importantă pentru semnificația piesei: el este menit să mențină echilibrul moral, mereu amenințat de zbaterea protagonistului, care-și caută adevărul său, în inextricabila țesătură de relații dintre social și propriul său destin.

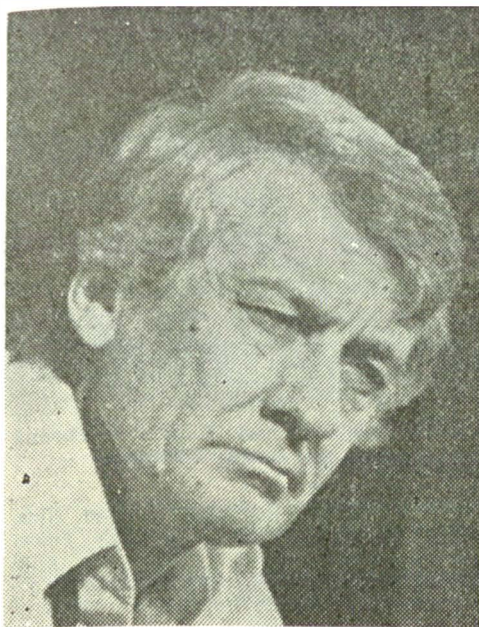
Îmi place să lucrez cu regizorul Silviu Purcărete, pentru că descoperă, mereu imprevizibil, alte semnificații posibile ale textului, invitînd actorul să colaboreze la descifrarea lor.”

telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“●telex-,,teatrul“

Noutăți de la Teatrul Dramatic din Galați: după premierile cu Anchetă asupra unui tînăr care nu a făcut nimic, de Adrian Dohotaru (regia, Petre Popescu; scenografia, Victor Crețulescu) și cu Soldatul Svejk, dramatizare de

F. E. Burian după Hašek (regia, Ion Maximilian; scenografia, Mihai Tojan; traducerea, Monica Breaza), va intra în repetiții Zidarul, noua piesă a lui Dan Tărchilă, în regia lui Dan Stoica. ● După cum se știe, conform reglemen-

tărilor legale în vigoare, pentru textele a căror redactare intră în obligațiile de serviciu, autorii nu pot fi remunerați de alte instituții, publicații etc. De aici, și unele întîmplări care pot intra în antologia

VIITORUL ROL

MIHAI PĂLĂDESCU

Mihai Pălădescu aparține unei generații de actori a cărei tinerețe a dat teatrului românesc strălucire, și a cărei maturitate îi conferă vigoare și profunzime. Actor dăruit cu harul fanteziei, și-a format, discret, cu tenacitate, propriul lui univers scenic; el izbuște un lucru destul de rar: știe să-și păstreze prospețimea reacțiilor. Mijloacele sale de expresie sînt simple, sobre, tot ce poate fi mai opus tipului de vedetă publicitară.

Pe scena Teatrului de Comedie, Mihai Pălădescu a jucat: Nestor (*Troilus și Cresida*, de Shakespeare); Galy Gay (*Disparația lui Galy Gay*), Azdak (*Cercul de cretă caucazian* de Bertolt Brecht); Corbaccio (*Volpone*, de Ben Jonson); Calabazas (*Noaptea, la Madrid*, de Daniel Ceccaldi); Macferlan (*Capul de rățoi*, de Gh. Ciprian); D'Anthac (*Cinema*, de Jean Anouilh). În stagiunea actuală, poate fi văzut în: Sganarelle (*Don Juan*, de Mo-

lière); Vandergelder (*Peșitoarea*, de Thornton Wilder); Ion Taman (*Plicul*, de Liviu Rebreanu), pentru care a fost distins cu premiul pentru cea mai bună interpretare a unui rol episodic, la Colocviul despre arta comediei (Galați, 1976); Profesorul (*Există nervi*, de Marin Sorescu).

Strigoii în Kitahama de Kôbô Abe este viitoarea premieră a Teatrului de Comedie, în care Mihai Pălădescu va interpreta rolul principal: Ôniwa Sankichi. Regia: Cătălina Buzoianu. Scenografia: Mihai Mădescu.

„Cred că piesa scriitorului japonez Kôbô Abe este binevenită în repertoriul Teatrului de Comedie, atît pentru calitatea textului, cît și pentru că oferă actorilor și spectatorilor posibilitatea de a face cunoștință cu o dramaturgie foarte puțin cunoscută la noi. *Strigoii în Kitahama* are o temă de actualitate: demascarea doriților de războaie, al căror crez este profitul material.

Mă apropiu de acest rol ca și de celelalte: cu responsabilitate, respect, bucurie, emoție și... spaimă. Pentru mine, fiecare rol reprezintă o pregătire, un antrenament pentru viitorul rol, considerînd că în nici unul nu pot atinge perfecțiunea; cu atît mai mult, cel pe care îl repet acum ocupă un loc aparte în panoplia rolurilor mele (zic panoplie, avînd în vedere că fiecare rol este o armă, cu care poți cuceri, sau nu, publicul).

Ôniwa Sankichi este un personaj extrem de dificil și de complex. Escroc de profesie, semiratat, dar isteț, plin de idei și de fantezie, un as al combinațiilor — un fel de Ostaș Bender japonez —, el exploatează conștient deruta psihică a unui tânăr soldat întors de pe front, ajungînd să facă negoț cu strigoii. Personajul simbolizează geniul răului; amețit de reușită și de profit, el face parte dintre cei care împing omeniarea către distrugere.

Am văzut cîteva filme care prezintă tradiția și contemporaneitatea japoneză; mi s-a părut că trăirea sentimentelor etern omenești este aceeași, pe toate meridianele lumii. Voi reuși să redau aceste sentimente cu mijloace de expresie specifice?”

Maria MARIN

telex-,,teatrul“ ● telex-,,teatrul“ ● telex-,,teatrul“

absurdului birocrăților. Un cetățean din Comloșul Mic, județul Timiș, de felul lui țăran, a scris o piesă de teatru pe care a trimis-o Institutului de cercetări etnologice și dialectologice, însoțită de următoarea adresă: „C.A.P. Comloșul

Mic, jud. Timiș. Către I.C.E.D. Adevărîță, Certificăm prin prezenta că tov. Holzinger Michael este membru al C.A.P. Comloșul Mic, lucrînd în sectorul vegetal. În obligația profesională a tov. Hol-

zinger Michael nu intră și obligația de a scrie piese de teatru pentru amatori. Președinte, indescifrabil. Contabil-șef, indescifrabil“. Pentru conformitate,

FAIMA